

Het belang van regio's en van ROM's

Regionale ontwikkelingsmaatschappijen (ROM's) zijn actief op de terreinen waar veel van de grote uitdagingen van Nederland zich bevinden: energie, landbouw, voedsel, veiligheid, water, wonen, gezondheid en mobiliteit. Ook spelen zij een belangrijke rol bij de ontwikkeling van sleuteltechnologieën, zoals hightech, semiconductors, fotonica en AI. Dat doen ze met resultaat:

- ◆ In 2024 ontvingen **538 projecten en programma's € 236 miljoen** voor innovatie, waarmee het totaal sinds 2021 uitkwam op € 1 miljard.
- ◆ Hetzelfde jaar werd **€ 215 miljoen voor 367 investeringen** ingezet. Het totaal aantal portfoliobedrijven van ROM's groeide tot 1.137.
- ◆ En er werd **via 155 internationale bedrijven € 2 miljard aan internationale investeringen** uitgelokt: > 4.500 hoogwaardige arbeidsplaatsen de komende jaren.

De regio en de regionale economie zijn belangrijk voor het verdienvermogen en de toekomst van Nederland. Vanuit de regio dragen innovatieve startups, scale-ups en innovatief mkb bij aan behoud en uitbouw van de concurrentiepositie van Nederland binnen Europa en in de wereld.

ROM's laten al meer dan vijftig jaar zien hoe je missiegedreven innovatiebeleid effectief diep in de regio kunt verankeren. Nationale strategieën worden gekoppeld met de regionale uitvoeringskracht van ROM's en bedrijven, om maatschappelijke vraagstukken op te lossen, transities vorm te geven en het verdienvermogen van versterken. Omgekeerd helpen ROM's de kracht van de regio te ontsluiten door startups, scale-ups en bestaand innovatief mkb te ondersteunen bij hun groei.

Door innoveren, investeren en internationaliseren krijgen startups, scale-ups en mkb toegang tot kapitaal, kennis en markten. Zo bevorderen ROM's ondernemerschap, versterken het mkb, dragen bij aan innovatie en staan sterk in de regio. Dat vraagt om een stabiel vestigingsklimaat, meer investeringen in innovatie en bredere toegang tot Europese middelen. Dit is essentieel om doelen en wensen voor innovatie en verdienvermogen te realiseren. Zodat Nederlandse regio's plannen kunnen helpen realiseren.

Het belang van sterke ecosystemen

Sterke ecosystemen zijn belangrijk om plannen daadwerkelijk te realiseren. In ecosystemen versterken overheid, kennisinstellingen en bedrijfsleven elkaar en worden aan de hand van goede (financierings)instrumenten en publiek-private samenwerking dromen in daden omgezet. Ecosystemen die hun toegevoegde waarde al decennia laten zien, zoals Brainport en Food Valley, maar ook jongere initiatieven, zoals Bio Science Park Leiden en het circulaire energiecluster in Arnhem.

Het belang van goed benutten wat er al is

Om het succes voor de regio, voor regionale economische ontwikkeling en daarmee voor het verdienvermogen van Nederland verder te versterken, zijn niet zozeer nieuwe regels en afspraken nodig, maar moet de ruimte binnen bestaande regels en afspraken worden benut. Europese instrumenten, regelingen en subsidies kunnen beter worden benut door afstemming en samenwerking binnen, door en met de regio's.

Zo kunnen we **hogere arbeidsproductiviteit**, **meer verdienvermogen** en **strategische autonomie** (elementen ook uit het Draghi-rapport van afgelopen jaar) realiseren door:

- **langjarig stabiel vestigingsklimaat**, gericht op stimuleren van innovatie, minder regeldruk, leveringszekerheid (energie; water), en investeringen in vaardigheden;
- **nieuwe technologieën breed toegankelijk** maken binnen regio's, zodat de hele keten profiteert en met name innovatieve startups en scale-ups hun potentieel beter benutten;
- **kopposities versterken** in schone technologie, semicon, fotonic en circulariteit, onder meer via de Nationale Technologiestrategie en investeringen in dual-use technologie;
- **versterken van de positie** van innovatie startups, scale-ups en het innovatieve mkb door passende aandacht en maatregelen binnen de **EU Innovation Act**;
- **vereenvoudigen van de toegang tot EU-programma's en subsidies** voor innovatie startups, scale-ups en innovatief mkb, om binnen ecosystemen hun rol te kunnen pakken.

Het belang van uitvoeringskracht: de ROM's en het SecFund

Dual use-toepassingen dragen bij aan de strategische autonomie van Nederland. De ministeries van Justitie & Veiligheid en Defensie kijken hier nadrukkelijk naar, maar voor startups, scale-ups en innovatief mkb is dit een nieuwe markt, met diverse knelpunten. Vanuit hun betrokkenheid bij specifiek deze doelgroep leveren de ROM's via het SecFund (www.secfund.nl) een bijdrage aan het bereiken van startups, scale-ups en innovatief mkb door Defensie. Ook zijn ROM's partners van innovatiehubs en MINDbases van het ministerie van Defensie. Het SecFund is begin 2025 gelanceerd en werkt richting 100 miljoen euro voor dual use-toepassingen.

Het belang van samenwerking

Het succes van bestaande instrumenten en maatregelen voor economische ontwikkeling en versterking in de regio is in belangrijke mate resultaat van samenwerking tussen relevante partijen zoals ROM's, RVO, Invest-NL, Invest-International en TNO. Deze organisaties hebben op eigen initiatief afspraken gemaakt die onnodige overlap omzetten in succesvolle krachtenbundeling. Vanuit ieders positie komen deze organisaties tot daad-, slag- en uitvoeringskracht ten behoeve van innovatieve bedrijven, startups en scale-ups.

Het belang van een nationale investeringsinstelling mét onafhankelijke ROM's

Naast deze inspanningen hebben innovatie en ondernemerschap een verdere impuls nodig. Versterking van de Nederlandse kapitaalmarkt, betere doorgroei van startup naar scale-up en

verder en betere aansluiting tussen lokale, regionale, nationale en Europese fondsen zijn nodig. Een nationale investeringsinstelling, die bestaande en toekomstige initiatieven bundelt op basis van een duidelijke investeringsagenda, kan een verdere impuls geven aan de financiering van innovatie en ondernemerschap. Vanuit hun eigenstandige, onafhankelijke rol én in goede samenwerking met landelijke en regionale partners dragen ROM's daar vervolgens verder aan bij. Met voldoende, goede proposities die ecosystemen rond bijvoorbeeld circulariteit, hightech en sleuteltechnologieën versterken.

Het belang van uitvoeringskracht: ROM's en NTS

Om resultaat te kunnen boeken bij de ontwikkeling van het Nederlands technologiebeleid, is actie en coördinatie nodig. De ontwikkeling van regionale versterkingsplannen voor de Nationale Technologiestrategie (NTS) creëert concrete waarde voor ondernemers. ROM's hebben ruim 750 ondernemers gesproken binnen NTS-waardeketens als regeneratieve geneeskunde en semicon en creëren hiermee een unieke brug tussen technologie en markt, en tussen rijksoverheid en regio. Zodat technologie en technologiebeleid daadwerkelijk bijdragen aan bedrijven en hun activiteiten. En daarmee aan welvaart en welzijn in Nederland.

Het belang van meer dan 50 jaar aanjagers van de regionale economie

De benodigde breedte en diepte is terug zien in wat ROM's al meer dan 50 jaar doen:

1. ROM's zijn **een belangrijke motor** die diep in de regio's de innovatieve economische bedrijvigheid in Nederland aanjaagt vanuit een maatschappelijk perspectief, om bij te dragen aan oplossingen voor grote maatschappelijke vraagstukken en tevens het duurzaam verdienvermogen van Nederland te helpen versterken.
2. Stevig verankerd leveren ROM's innovatieve bedrijven via **innoveren, investeren, internationaliseren** toegang tot kapitaal, kennis en buitenlandse markten.
3. Door **bovenregionale samenwerking vanuit hun landelijk dekkend netwerk** zijn de ROM's een belangrijke schakel tussen nationaal beleid en regionale ontwikkelingen. Ze brengen kennis van de regio en het regionale mkb bij beleidsmakers, en verbinden nationale programma's en initiatieven met regionale ontwikkelingen.
4. De afgelopen tien jaar is dat landschap fors ten goede veranderd, met onder meer Invest-NL, TechLeap, incubators en het landelijk dekkend netwerk van de ROM's. Hierdoor vormen zij in **het startup-landschap een keten van dienstverlening** om innovatie aan te jagen met als doel meer succesvolle en sneller groeiende startups te helpen realiseren.
5. ROM's zijn een **belangrijke partner van het bestaande innovatieve mkb**, via concrete innovatieprojecten, investeringen en internationale contacten. Sterkere ROM's leiden tot meer ondersteuning van ondernemingen, tot snellere groei en tot meer slagkracht.
6. ROM's werken steeds meer via de triple helix benadering en **bundelen de krachten met strategische partners zoals Invest-NL, topsectoren, TNO, hogescholen en mbo**. Ze trekken samen op, maken gebruik van elkaars kennis en netwerk.

